

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjaton
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh čl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew čel

F.

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

12. njedžela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutki 12, 1—11.

Čežke domapytanje pschindže na přěnj u šchesczjanšku wošadu. Šerodasch šłoži ruzy na šwěrnjch wot gmejny, šo by jich čzwilował. Wón škónzowa Šakuba š mjeczom a Pětra do jastwa šadži. Ššchi wšchěm čežkim domapytanju nješšchimy škorženje a morkotanje. Přěnja šchesczjanška wošada šwój šchiz ščěrpliwje nješe a Pětr poda šo do Anjesoweho wodženja. Šchesczjanška wošada šnaje prawy šredk, šwětlo pschinjesč do čžemnosče šrudoby. Gmejna modlesche šo bjes pschestacza š Bohu. Wona šměrom čžaka, hacž tón Anjes pschindže a Pětra š jastwa wumjedže. Tole pruhowanje a džiwne pschepomhanje teho Anjesa je nam wucžba ša jastwo nascheje šrudoby a šchiza.

Ššto wucži naž jastwo šchiza?

1. Budžče ščěrpliwj w čžěšnosčl!
2. Wobštajni w modlitwje!
3. Čžakajče doměrnje na pomoc teho Anjesa!

1. Ššches Šerodascha pschindže pschescžěhanje na přěnj u šchesczjanšku wošadu. Tónle šuronz, klž ani židowškeje wěrnj dla, ša šotruž wón wutrobj njeměšche, ale jenicžžy, šo by pschěd ludom špodobanje měl, šmědžesche přěnj u šchesczjanšku wošadu pschescžěhacž — a my šo praschamy: „čžehodla to tón Anjes dopušcži?“ Wón móže tež čžinjenje pschecžiwitow do šwójeho bójššeho wodženja nutšwacž a š lepšchemu wobrocžicž, kaž Šosef něhdy šwo-

jim bratram praji: Wy šebi myšlesche, šo mnu šle čžinicž, Bóh pak je to derje čžinil! Wucžobnizy Anjesowi durbjachu šo wupruhowacž we wohenju šrudoby. Š teho domapytanja ššchimy Anjesowe napominanje: „Budžče ščěrpliwj w čžěšnosčl!“ Šakub je šměrom do šmjercze šchol. Wo jeho wumrjecžu šo powjeda, šo je šo jeho škoržbnik nad jeho ščěrpliwosčju tak natwaril, šo bu tež šchesczjan a kaž Šakub šwoju wěru še šmjercžu ššyglowa. Wš šo drje praschamy: čžehodla durbjesche tónle šwěrnj šwědk tak šahe šwoje žiwjenje wostajicž? Ale wošada durbjesche šo trošchtowacž: „Šštož čžini Bóh, wšcho dobre je!“ Šhnyž ščžejazy mlodženz w ščžejazej mlodšczi hinje, šhnyž budže lubj nan abo šwěrna macž nahle psches šmjercž přecž torhnjenu, čžze nam tón Anjes prajicž: „Budžče ščěrpliwj w čžěšnosčl!“ Tule čžichu ščěrpliwosčž wošladamy tež na Pětrje, klž šměrom mjes wošakami špi a do Anjesoweje ruki šo porucži. Wón w rječžasach a tola šwobodny w tej wěštosčl: „Moja dušcha je čžicha š Bohu, šotruž mi pomha.“

2. Tule ščěrpliwosčž ma šwoje pošylenje w modlitwje. „Budžče wobštajni w modlitwje!“ „Pětr pak bu w jastwje džeržany, ale žyrkwina gmejna modlesche šo bjes pschestacza š Bohu ša njeho.“ Šerodasch wšchitko špyta, ale jemu šteji móžne „paš“ napschecžiwno: modlenje žyrkwineje gmejny. Šhryštomuš je něhdy wuprajil: „Modlazej gmejnje Bóh ničžo šapowjedžicž njemóže.“ Modlenje — to drje šu šłowa, ale tola šłowa možy a žiwjenja; šłowa, nutšdate wot šwěrneje bratrowškeje lubo-

ščje a jednocze w duchu, wone wobdawaju trala na trónje, naschich ewangelskich bratrow w rošpróščenju, šyna a džowku w zusbje, tych, kiž su w strasche, spytowanju podlejeć. W modlitwje pschińdže do wutrobny snutstowna wěstosć, so Bóh tym šwojim pomha, kaž je sa nich najlěpje. Duž čakaju

3. doměrnje na pomoc teho Anjesa. Woni temu Anjesej wschitko porucza po šlowje psalmisty: „Ja posběham šwojej woczi k horam, wot kotrychž mi pomoc pschińdže!“ A tón Anjes da Pětra i jastwa wuwjesć a my widzimy w pomocy jašnje porst Boži. Pětr khwali teho Anjesa. „Šwětlo šwěćesche šo w jastwje.“ Šdyž kšješćijan leži na čježkim khorožoju a khorošć šo wobroczi k polěpsčenju, njeje jemu tež, kaž by šwětlo šwěćilo do jastwa jeho khorošće? A spominajmy na čžerpjerja na khěžorskim trónje, na khěžora Bjedricha, kiž čžerpjesche na šmjertnym čžerpjenju! Šdyž wón šwoje čžerpjenje ščžerplitwje nješesche a we šwojich bolosćach modlo k njebjšam hladasche a tón Anjes jeho wjedzesche i jastwa dolheho čžerpjenja do šahonow šbožneho mēra, hdžez žana šrudoba a bolosć wjazny njebudže, nješesche to tež pomoc a wumóženje, so šo šwětlo do čžemnosće šwěćesche? Ššlyšchmy a wopomāmy w jastwje šwojeho kščiža a čžerpjenja k šwojemu šnutstownemu a wěčnemu šbožu: „Budžče ščžerplitwi w čžšnosći, wobštajni w modlitwje a čakajče doměrnje na pomoc teho Anjesa.“ Šamjen.

Ščžerplitwosć w čžšnosći.

Šwój kščiž wšmi na šo, kšješćano,
Krocž sa šesufom šwēru;
Njech wójna howri, mróči šo,
Pšhes čžšnosć pónđžesč k mēru.
Kaž Bóh čže wjedže, dži,
Wšcho i jeho ruki wšmi
A čakaj jeno ščžerplitwje,
Šacž dušcha horjo pšchewinje.

Šchtož šlabny čžlowjet šamóže,
To šnaje milosć Boža;
Duž pšhes móž brēmjo njeponđže,
Kiž Bóh čži napoloža.

Šchtož kladže na ramjo,
Bjet i džakom, podwol šo;
Ša wěstosć troschtuj, šmēruj čže:
Šchtož čžini Bóh, wšcho dobre je!

Ššam Šhryštuš pšhes kščiž, čžšnosćže
Še njebjā krašnosć dobył;
Duž čžlowjet žadacž njemóže,
Šo by tu w róžach pobyl.
Šlej, krašnosć njebjška
Ša i čžernjom šacžewa;
Šchtož nješe kščiž sa šesufom,
Bóh teho debi i purpurom.

Duž bēdžmy šo a ščžerplitwje
Kščiž nješmy w horju šwēta;
Wšchaf Boža lubosć daka je
Šón nam sa čakšne lēta.

Šad kščižom na šemi
Ššo křona šybol;
Šam wēja palmy Šalemške,
Bóh trēje šlyšy čžšnosćže!

K. A. Fiedler.

Wobštajnosć w modlitwje.

Šłóš: šesuf, moja nadžija —

Modl šo, šrudna wutroba,
Šdyž čže štyš k a čžšnosć tyšči:
Šwoje ščžžby, šdychnječžka
Ššmilny Wóčez w njebjū šlyšči;
Wón čže, wóšach doměrnje,
Wēčže i nuy wumóže.

Pšchińdže jeho prawy čžab:
Wušlyšči wón šdychowanje,
Pšchimnje i móžnej ruku naš,
A nam šwita rješšche ranje;
Wšchitke šlyšy we wóčžu
Šotom wušlyšene su.

Duž přecž je šarosćju wšchej,
Modl šo w šesufowym njenje;
Wēru škož na jeho krej,
Dha mašch wēšte wušlyščenje,
Dokelž jeho šaklužba
Š njebjū wrota wotanka.

Šandžela Bóh pšščeje,
Šdyž we horju horzo pššasch,
Šwoje šwjašči rošwježe,
Šeli wērišch, štrošchtnje čakasch;
Šjedwēluj, twaš na Boha,
Ša wšchón kščiž wón pomoc ma.

Mašch-li Boha po boku,
Dha wšchē štrachi šónza šmēja;
Njech tež pucže w čžernjach du,
Ššóncžnje tola róže kšžēja;
Šhtaj jeno i modlitwu
Božu wóžnu wutrobu!

K. A. Fiedler.

Ja posběham šwojej woczi k tym horam, wot kotrychž mi pomoc pschińdže.

Šš. 121, 1.

Bóh je čžlowjelej woczi štworil, kotrejž štej niz jeno do přēdka, ale tež horje do wyškosćže šloženej. Š tym je jemu Bóh hižom pšchi štworjenju to prajeć čžžyl, šchtož je posđžišcho šwjaty šawol nam pšchimołal: „Šhtajče, šchtož je horjelach, hdžez Šhryštuš je!“ Šole pak tež žadny kšješćijan ženje šabycz njeđyrbjal. Šad ludžo k horam šhladuja. Šo je wóšchewjazny napohlad, hdžž mašch pšched šobu wyšoku horu, wobšwētlenu wot šo šhowazeho ššónza. Kaž se ššotym wēnzom pšchi jejny wjeršch ššóncžne šwětlo. Wóšebitu rjānosć postičžuja hórške wjeršchi we wyškich alpach. Wēty šněh je wóžewa, tež w najčžoplišchim lēčžu. A hdžž je ššóncžne pruhi kššcha, je čži, jako by pšchena njemjesta pšched tobu štała. Š dalokich krajow ludžo pucžuja, tajke nēšchto wohladacž. Šle bohužel, wššche hacž k tutym horam ičž duchownej woczi i wjēšcha njeńđžetej.

Šo powētra šu šo hižom ludžo pšched lēttšžazami ššhroblicž počželi. Šehny drje bjes wjēšcheho wušpēcha, nētko pak je šo jim lēpje radžiko. Šo tutym jēšđženju šo w nowinach wšchēbnje pišche. A tola ludžo pšchi tym wšchēm se šwojimi myšlemi na šemškim wštanu.

Duž je nam wšchēm jara trēbne to napominanje: „Ja posběham šwojej woczi k tym horam, wot kotrychž mi pomoc pschińdže.“ Šaj, wššche wšcheho šemškeho hokla a tokla, wššche

wšcheje semsteje nudy a hary, wšche wšchěch semstich kralestwow a krajnow, wšche wšchěch tudomnych choroscžow a boloscžow a wšche tať nješmilneje šmijercže šu hory. Šbóžna šwětlošč na nich leži, šwuki nješlónčnjeje radoščje kličža pšes jich haje a došonjeni šwjecži šo tam wodža. Tam je tón, kotrehož wutroba tež naš, tu na semi bydlazyh, na starošči nošy; tam je ruť, kiž tež do našeho žiwjenja pšima, šo by wšcho po prawdže šchlo; tam je to wóčžo, kiž naš paše, kaž šwěrnny paštyr šwoju wozu; pšchetož tam je našch luby Šóh.

A tutym horam šbėha Dawit šwojej woczki a š nich lėha šo na njeho pomoz, kaž roša šhadža a na kčėjate kwėtki pada, šo rano wšchė womłodzene šwoje hłowczki šbėhaju. A tutym horam chzemy pať tež my šwojej woczki šbėhacž. Šomoz wěščje na šo čaťacž njeda. Bohatšeho Šnješa tola na šwěcže njeje, lėpšeho lėtarja nihdže njenadešdžesč, hačž našeho Šoha. Čžehodla dha haťle dolho k druhim kłodžicž a niž na měščje na njeho šo wobrocžicž? Derje kóždemu, kiž durje k njemu šnaje. Tón „ma hižom njebo na šwěcže“. Ale starajmy šo wo to, šo bychu jeho tež póhanjo šterje a lėpje šesnali, šo móhli tež woni š nami šwojej woczki šbėhacž k horam, wot kotrychž jim pomoz pšchindže!

Dowěra na Šoha.

(Mahlmann.)

Nješpusčč nadžej, wutroba,
Šunu kwėtki šchčipasch rjane;
Tvoj Šóťž, šama dobrotu,
Šróštwy nješchekšyšcha žane;
Na twuju wón dowěru
Dele hlada š miłošču.

Šroki pšchthadžeja, du;
Twať na miłošč šwojoh' Šoha!
Šorje wjedže k wješelu
Šichorata čžemna droha;
Tola Šjeřšny njedrėma,
Duž šo nještróž njewjedra!

Na škalinje kótwizuj,
Šbėhť šo k Šóťžu nješestemu,
Ššwoje horjo wotankuj,
Šól najšlubšchu wustorž jemu;
Šón, tón miłoščiw, čže
Šošchewja we šrudobje.

Šutrobotošč nješpusččej,
Šóh čži ščele pošhlnjenje,
Š ruku, dživny čžinjazej,
Njebo šašo jašni rjenje.
Šón je šama dobrotu;
Nješpusčč nadžej, wutroba!

K. A. Fiedler.

Marja.

Wješna štamšna, špišana wot Š.

(Šlónčjenje.)

Šěšche pšchi šapocžatku nalėtnika, jenu šobotu wječžor, powětr bė šwuki, džėcži hrajšachu na pucžu, jednore čžiche škote hwěžki pošasowachu šo na módrnym njeby. Marja šedžesche pšchi woczki njentym wotnje. Štwa bė hižom nješžesčy čžista a Marja šwječesche w čžichim šmėrtanju. Šak tež tola šo mnu hiščje budže? tať bė pšchi šebi myšliťa, lėtne ptacžki wšchitke do wšy pšchicžahnu, a hdyž tať daloko je, dyrbišch ty wotšal. Budžisčje chžyťa, móhla drje wostacž. Džėťmať bė jej hušto došč k rošymjenju dať, šo by

najradšcho ju w domje šhowať, tola jeje wutroba šo k temu njebė rošymika, a priedy hačž lėtne džėko pšchindže, dyrbišche hižom nowa hospoša w domje byčž a tež Šilžicžka šašo pšchincž, kotraž bėšche hačž dotal w Šóřy pola čžety. — A hiščje móhla wo wšy wostacž, hdyž by Šóťtež Mičhaťa lubo mēcž móhla, ale wona žaneje wutrobny k njemu njeměšche, a njebė jemu to žadny wotomil potajika, šo by jeho k lubu njeměťa, kaž drje hewať holžy rad čžinja. — Najradšcho by Marja k Šėťnarjež čžecže na wumjeňť šchťa, budžisčje-li jeno Šandrij pšchecžiwu temu njebyť; ale wona šjawnje čžujesche, kaž šama mēšesche, šo ju wustacž njemóže. Šot tamneho wječžora š tej plistu njebė žaneho pšchecželnimeho šłowczka wjazy š njej porēcžal, haj jako jeho nēkotry ras, hdyž k čžecže džėšche, doma potrjechi, bėšche wón žyťe hodžiny pšchi šhachlach šedžať, a Marja tam pošledni čžaš haťle wjazy nješhodžesche, šo by jemu do pucža nješchischla. Šola druhich ludži bė jeho tež maťo widžata, wón drje š čžašami do towařštwu pšchindže, kotrež bė šo wokoło Marje šhromadžito, ale tola šo šdajšche, šo šwoju njelubošč pšchecžiwu njej pšchewinyčž njemóže. Šaj, kaž by tať prawje wopofasacž chžyť, šo bė Marja jemu njeprawo čžiniťa, bė wot teho čžaša žyťe drugi čžlowjeť. Žusy to drje jara nješhtnychu, bėšche wšchaf pšchego na čžesč a pšchistošnosč wjele džeržal; ale wón bė we šwojim žyťym wafchnju hinaschi, jeho macž jeho šhwalesche, a wono bė tež do woczow padaze, kať bėšche jej k woli žiwny, a tež nana wobřčžowasche, hdyž chžyšche tón hinať.

Šona runje tať myšlesche, jako šo durje š čžicha wotewričhu a Šandrij šastupi. Šej bu škoro hroša, šo bė š nim šama, a myšlesche pšchego, wón móhť jej hiščje junťročž pošškowacž; wón pať prajesche pšchecželnimje „dobry wječžor“, a rješny, šo jeho macž ščele, hačž njechata jutije šobu do Dubrawki te mišchi jēcž, a po kemschu hiščje dale do Šólšta k šwatej Štarikej.

Marja wješele pšchilubi. — Š Dubrawny bė wěrjazy předať, kiž šhlnje přėdowasche a kotrehož chžyšche š čžetu hižom dawno ras šhšchecž. — Šako Šandrij na to mjelčžo pšchod njej štejesche, řecžesche wona wo wjedrje a wo dobrym pucžu, wón pať wšchón samyšlenty ju lėdom šhšchesche a na jene dobo prajesche:

„Marja, Šy šy ras prajika, šo šym ja hubjenšchi hačž šo šdam, to mi jako šamjeň na wutrobje leži, a móžesč-li šwoje šłowo nēťak šašo najšjet wšacž, dha jo čžiu.“

„Šandrijo“, wotmolwi Marja, „ja šym njeprawo mēťa, njeměj mi dlėje ša ško.“

„Čžesč-li, dha njech pšchecželstwo čžinimoj“, rješny Šandrij a da jej ruku. — A dofelž na to hiščje mjelčžo pšchi njej wosta, řecžesche wona wo rjantym wjedrje a wo nalēcžu, hačž džėcži do jštwy pšchindžechu a Šandrij šo džėšesche.

Na druge ranje Šandrij wješele a špěšnyje pšchahasche, šhorejta bė čžista, blyšchčžato, a Šandrij bė radoštny a šwjedžėňški k napohladanju.

„Ša njewēm, čžemu Šandrij haťle po Marju jėdže“, rješny Šėťnarjowa k šwojemu mužej, ta holža móhla prawje derje jow pšchincž, hdyž wšchaf tu še wšy dyrbimy.“

„Šy tola hewať tať mudra žona“, šmėšesche šo Šėťnať, „ale to hiščje pytnyťa nješy; hdyž ma mlody lud šo lubo, nēšchtožšuli čžini, šchtož rošomni ludžo šapšchijecž njemóža.“

Šandrij š wrotami won jėdžesche, wješele k šaršchimaj horje pohladny, raňšche šłónčžo runje rőžojte pruhi na hat ščelešche a šchłowronczki nad wišchjowej hórku špėwajo wšchšcho a wšchšcho šlėtowachu, pacholowa wutroba pať hiščje wšchšcho wštasche, a to bė na jeho mjeswoczju čžitačž.

Šako pola Džėťmarjež šasta, štejesche Šhryšcha š trubku w hubje, a hiščje niž njedžesčy (ša njebo šo njedžela haťle wječžor šapocžesche) pšchod šwojimi wrotami. Šandrij jeho pšchecželnimje

postrawi, swontownje so sašo derje wobjendźeschtaj, a jako běšče nětk samwórcził a s wosa stoczi, pschistupi Rhrjsha bliže.

„Hdže dha tak sahe?“ woprascha so.

„Do Dubrawki le mšchi“, wotmolwi Gandrij.

„Ach, t tym pobožnym?“ prafchese so Rhrjsha.

„Haj, hdžež Bože słowo čizte a prawe wucza.“

„He, he, tak nětk prajisch, potajkim tón ptacził wopravdže w kóhndle wišy?“

„Ně, Rhrjsha“, rjekny Gandrij, „tón ptacził je swobodny, tak swobodny a wješeły kaž ptaczi, kiž nětk je swojim spěwom nalěczy pschipowjedaju; Tebi pak pod Twójej kóžu derje njeje, to jara derje wěm.“

W tym wofomiku pschińdže Marja, Gandrij jej do wosa pomhašče, a wobaj jědźeschtaj prawje wješełaj a sbožnaj wyschšcho słónzu napschecziwo.

Rhrjsha so do hubow kufny: dyrbjalo tola wěrnó byč, so so bohabojasnym na sem derje dže a bjesbóžni [maja helu? Semu derje w myšlach njebe, a so Hańža nětk sadu durjow wustupi, a hiščeže wschelle na Marju a Gandrija wjedzišče, jeho njewofschewi.

Sako Marja s Gandrijom t Bětnarjezom pschijědže, saczerwjeni so, dofelž Bětnarjez nan so na nju tak schibale pokmja. Wona rjekny: „Sa drje so t čezče hndnu.“ — „To by bylo“, prafesche Bětnar, „młodzi słuscheja w hromadu a stari słuscheja tež w hromadu.“ — Wón s tajkej pscheczelniwoscju sprawnje mjenješče, a čehodla? Marja běšče wschaf jeho žyłu wutrobu dobyła, a jeho hólz mějesche pjenjes došč, jemu njebe trjeba, na pjenješy hladacž, tak bě wón runje t swojej žonje prajil, a jeho žonje bě tak džiwno wołólo wutrobny; chzysche dołho žedženy mēr wopravdže do jeje doma pschicžahnyč? Haj, tón Rnjēs ma radu, hdnyž sczerpliwje mocžakujemy a njewustanjemy prošnyč a pschezo sašo prošnyč, tehdom nam njenadžiwy pomož pschińdže, hdnyž na to njemyšlimy, a wón da bohatscho hacž prošny.

Wot teho čaša Gandrij swoje myšle psched Marju wjazy njetajesche; skoro kóždy wječor bě s nej w hromadže, a Wójtěz Michal bě dobročiwny došč, so do teho namacž a s Gandrijom so wujednacž. Nětk hatle mějesche mlody lud wješele wječory w hromadže; wono bu čitane, spěwane, powjedane a hrane, a Marja hatle nětk pokasa, tak wješeła móže byč; ničto so jeje schěžekanja njejmny. Gandrij, kiž mějesche stajnje swój blečž pódla jejneho koleška, jej wodowy nopašch napjelnjowasche abo pschitorhnyemu nič sašo pytač pomhašče, da so jej najradšcho je sobu schěžekacž, dofelž dyrbjesche jemu potom sašo najlěpsche słowo dawacž. — Budžishe-li jeno w kóždej wšy tajta holza była, běšče Michal něhdy prajil, dyrbjalo bórny wscho hinał stacž, — tak bohabojasna a tak wutrobita (schtož pak ma prawu bohabojasnosč, tón ma tež wutrobitosč, a pschi tym prawu sczerpnosč) — te holzy dyrbjale so hžom wufnyč hańbowacž a te pětne bychu bórny pschewahu dobyle. Wot teje njedzele, hdžež Marja psched wołtar stupi a hdžež potom wutrobitče wschitlón kměch wot so wobrocžesche, a hdžež prafesche: Si na tajte holzy! mam ja reschpekt psched nej.

* * *

Sako běchu so létne ptaczi wschitke sašo wrócziłe a polne dželo so bližesche, pschicžahny nowa hosposa do Džetmarjez dwora, a Bětnarjez pschijesechu šebi swoju pschichodnu džomku do domu.

Tak nětko dže, pomyšli šebi Bětnarjowa: Sako njeboha čizcha a blěda w komorje ležesche, mēnich ja, tež mi je žyly kruč žiwjenja wotemrěl, a nětk je tón Rnjēs wschitko tak derje scžinił. — Ta njeboha běšče psches swoju kmjercž wjazy na swojim muž wufutkowala, hacž psches swoje žiwjenje, a nowa žona dyrbjesche

s Božej pomozu tón mēr w domje dostacž, kotryž bě njeboha psches swoju pobožnu myšl pschihotowala.

Silžbjeta bě w Sbrzy wostala na Marijnym prjedawšchim blaku, a Džetmar šewi swojej šotšje, so je tam sa nju duschna škladnosč, so wudacž.

Sako Marja pak najprjedy s Gandrijom šama we wulkej štwě štejesche, pschi tym wołnje, s kotrymž mějesche so tón lubošny wuhlad na hat a wischnjowu hórku, prafesche Gandrij: „Njeje tak lěpje, so šmy Čze jow do wulkeje šhže wšali a niž tam na wumjeńt? Šlaj, jako ja tehdom wo wumjeńku šlyšecž njechach, mējach hžom to w myšlach; ja chzych šebi tu najpěknjšchu holzu šam bracž.“

Marja, žyle hnta, poda jemu ruku a prafesche: „To ja tehdom njejšym myšlika, ja mēnjach, Ty so Teje plisty dla na mnje hóršišch.“

„Ta plista bě Twój najpěknjšchi kusł“, šapadny Gandrij, „a ja šym ju bórny šabyl, pschetož wot teho čaša wjedžach, so Čze moja wutroba lubowasche, a to čzinjesche mje sbožowneho.“

„A ja chzu Čze lubowacž a čšecžicž swoje žitwe dny“, prafesche Marja, „a chzu s pomozu teho Rnjēsa Čzi dobra hosposa byč.“ — Šf. 1, 1—3.

Wschelake s bliska a s daloka.

* **Wot 1. augusta** placzi wschitlón kopor, mošas a čizty nił jako štatej šlyšchazy. Wobšedzerjo móža jón dobrowólne na tych měštnach, hdžež so pschiwosmje — a to budže wschudžom štanwe čzinjene — wotedacž a dostanu sa to pschipošasańsku papjeru, na kotruž postajenu placzišnu wuplacžemu dostanu. Dobrowólne wotedacž placzi hacž do 25. septembra, potom so, šchtož něchtóžkuli hiščeže ma, wušwoji. Na pschestupjenje tych postajenjow je čžekke šhoštanje štanē. Wobšebje so t wobarnowanju psched šhoštanjom na to pokaze, so ničto wot 1. augusta nješmē wjazy žadny mošas, kopor a nił wjazy někomu druhemu pschedacž, hacž štatej šamemu. Duž chzpli so wschitzy hladacž tajlich kupowarjow, kotřiž nětko w tudomnej wokolnosčzi wołólo šhodža a wobšebje pola mjeńšich ludži špytaju mošas, kopor a nił sa tunju placzišnu kupicž, so bychu je potom štatej sa wyschšchu placzišnu pošficzili. Ludžo chzpli šebi wošjewjenje wyschnosče, kotrež so wušpóšnje, šwědomliwje pschecžitacž a pschi tym wopomnicž, so je to wopor, kotryž wótnemu krajej pschijesč dyrbi kóždy hotowy byč, a štat šebi tón wopor, kotryž wschaf wschelake wobčežnosče pschijesche, žadał njeby, hdnyž njeby žyle nušne bylo sa pschichod nascheho wótneho kraja.

* **Wotedacžje swoje što**, kotrež hiščeže macže. Wy wot njeho žaneho wužitka nimacže — naschemu wótnemu krajej pak je t wužitkej.

* **Žyrkwinske septemberske šwjedzenje** so, kaž kóžde lěto, šapocžatł septembra w Draždžanach wotmēwaju. Wutoru 7. sept. dopoldnja w 10 hodžinach je w towarštwowym domje hłowna šhromadžišna šakšeho mišionšeho hłowneho towarštwu. Wječor budže knjes duchowny s Harling s Lipska wo wuhladach mišionštwu mjes Židami a knjes mišionar Ruger wo šadžewšach, kotrež naschemu mišionštwu mjes Tamulemi psches wóynu hroža, pschednoschomacž. We hłownej Božej šlužbje w knjeninej žyrkwi budže knjes mišionški inspektar Roberlin předowacž. Wobšebitu wažnosč smēje hiščeže pschednoschł knjesa tajneho radžicžela profesora D. Mirbta s Göttingena wo naschim štejščezu t Šslamej (mušamedanskej wěrje).